

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 342/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. V., Č., zastúpenej advokátom L. S., B., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 8, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 225/07 zo 14. mája 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2009 doručená sťažnosť M. V., Č. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva zaručeného v čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených v čl. 8, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 225/07 zo 14. mája 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 114/06 domáhala proti spoločnosti R., a. s. (ďalej len „žalovaná“), ochrany svojich osobnostných práv, k zásahu do ktorých malo dôjsť v dôsledku novinového článku, ktorý o sťažovateľke s názvom „*Porušila riaditeľka domova zákony?*“ zverejnila žalovaná v súvislosti s jej odvolaním z postu riaditeľky Domova dôchodcov v D. (ďalej len „domov“). V dotknutom novinovom článku žalovaná citovala zamestnanca Mestského úradu D. (ďalej len „mestský úrad“), v zriaďovacej pôsobnosti ktorého bol dotknutý domov, ktorý odvolanie sťažovateľky z postu riaditeľky domova poslancami Mestského zastupiteľstva v D. (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) odôvodnil tým, že „*Už niekoľko mesiacov sa hromadili sťažnosti obyvateľov aj zamestnancov domova dôchodcov na správanie a činnosť pani riaditeľky*“, pričom žalovaná v dotknutom novinovom článku tiež uviedla, že v súvislosti so správaním sťažovateľky „*Okresná prokuratúra už má oznámenie pre poškodzovanie cudzích práv a pre podozrenie z týrania zverenej osoby*“. Okresný súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 10 C 114/06 z 27. februára 2007 žalobu sťažovateľky zamietol. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 8 Co 225/07 zo 14. mája 2009 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti vyjadruje svoj nesúhlas s označenými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu s odôvodnením, že všeobecné súdy pre účely zistenia skutkového stavu nevykonali všetky dôkazy, a preto nenáležite zistili skutkový stav. Podľa sťažovateľky vyjadrenia zamestnanca mestského úradu sa v dotknutom novinovom článku nezakladajú na pravde a navyše už v čase zverejnenia novinového článku 30. apríla 2005 v denníku N. bolo oznámenie o údajnej trestnej činnosti sťažovateľky vyšetrovateľom odmietnuté uznesením ČVS: ORP-247/OVK-ZV-05 PT z 15. apríla 2005, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania, avšak žalovaná sa o tom v dotknutom novinovom článku nezmienila. Podľa sťažovateľky, ktorá predmetné uznesenie vyšetrovateľa predložila aj v súdnom konaní ako dôkaz, z vyšetrovania vyšetrovateľa a jeho záverov vyjadrených v označenom uznesení vyplýva, že tvrdenia o opodstatnenosti sťažností na jej správanie sa nezakladajú na pravde. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že: „*Ide o hrubú a účelovú manipuláciu s faktami bez tohto, aby si redaktorka, pokiaľ má dva protichodné názory,*

overila aspoň najzákladnejšiu skutočnosť, či je podané trestné oznámenie a v akom stave sa nachádza.“ Sťažovateľka tiež namieta, že redaktorka žalovanej ju v súvislosti s dotknutým novinovým článkom vôbec nekontaktovala, a teda sa k zverejňovaným skutočnostiam nemala možnosť priamo vyjadriť a žalovaná iba citovala jednu vetu z písomného vyjadrenia sťažovateľky – „Dôvody na moje odvolanie sú len radom pozliepaných argumentov“ – ktoré sťažovateľka po jej odvolaní z funkcie sama iniciatívne zaslala denníku N., avšak toto jej vyjadrenie nebolo ako celok zverejnené. Zverejnenou vetou z písomného vyjadrenia žalovaná podľa sťažovateľky iba „(...) vzbudzuje zdanie, že mi umožnila vyjadriť sa k tvrdeniam, ktoré jej poskytol Mgr.(...) z Mestského úradu v D.(...)“.

Sťažovateľka ďalej uviedla:

„Prvostupňový Okresný súd Bratislava II vôbec neprihliadal na naše dôkazy, nepredvolal autorku článku, svoje rozhodnutie oprel o krivú výpoveď svedka P. L., od ktorého nežiadal jediný dôkaz jeho tvrdení. Tento nedostatok pri zisťovaní skutkového stavu je taký závažný, že bez jeho odstránenia nie je možné považovať rozsudok za zákonný a mal za následok nesprávne posúdenie veci. Bez objasnenia veci v tomto smere nie je možné rozhodnúť zákonným spôsobom a spravodlivo. Prvostupňový súd prihliadal len na krivú výpoveď svedka bez toho, aby sa posudzovali dôkazy každý zvlášť a všetky v ich súvislosti, ako to ukladá zákon. Na dôkazy, ktoré som ako žalobkyňa predložila, nebolo prihliadané, ani nebolo odôvodnené, prečo ich súd nevezal do úvahy a prečo sa s nimi súd nezaoberal. Napriek tomu Krajský súd v Bratislave nevytýčil nové pojednávanie.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„(...)Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co/225/2007-80 - porušil čl. 19 Ústavy SR a čl. 8, 13 a 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tým, že potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn.: 10 C 114/06-45, ktorý zamietol žalobu o ochranu osobnosti, ktorou som sa domáhala ospravedlnenia v denníku N. vydavateľom R. a. s.

- rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 8 Co/225/2007-80 ktorým potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn.: 10 C 114/06-45 zrušuje a vracia na Krajský súd v Bratislave na ďalšie konanie

- sťažovateľovi M. V. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia ako budú vyčíslené jej právnym zástupcom. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstata námietok sťažovateľky proti namietanému rozsudku krajského súdu sp. zn. 8 Co 225/07 zo 14. mája 2009 spočíva v jej nespokojnosti s rozsahom vykonaného dokazovania v prvom rade okresným súdom, ktorý podľa sťažovateľky nevykonal všetky ňou navrhované dôkazy, pričom tento nedostatok podľa sťažovateľky neodstránil v rámci

odvolacieho konania ani krajský súd. Uvedený nedostatok mal podľa sťažovateľky za následok, že tak okresný súd, ako aj krajský súd rozhodli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, čím mali byť porušené ňou označené práva zaručené v ústave a dohovore.

Podľa ustálenej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, I. ÚS 276/06).

Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či sú, alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Inými slovami, skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 127/07). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Krajský súd napadnutý rozsudok odôvodnil takto:

«V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha ochrany svojej osobnosti z dôvodu, že žalovaný obzvlášť hrubým spôsobom zasiahol do jej osobnostných práv uverejnením nepravdivého tvrdenia v článku pod názvom „Porušila riaditeľka domova zákony?“,

publikovanom dňa 30. 4. 2005 v denníku N.: „už niekoľko mesiacov sa hromadili sťažnosti obyvateľov aj zamestnancov na správanie a činnosť pani riaditeľky, čím bola priamo označená za osobu, ktorá počas riadenia nekonala v súlade s predpismi, v dôsledku čoho bola významne znížená jej vážnosť a povesť v očiach verejnosti a ľudí, s ktorými v domove spolupracovala a za ktorých zodpovedala. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že napadnutú informáciu poskytol redaktorke žalovaného Mgr. P. L., pôsobiaci na Mestskom úrade v D. vo funkcii vedúceho oddelenia školstva, kultúry a sociálnych vecí. (...)

Sloboda prejavu ako i právo na kritiku sú v demokratickej spoločnosti limitované. V prípade prípustnej (oprávnenej) kritiky nie sú prekročené medze vecné a konkrétne a je dodržaná požiadavka ich primeranosti. Vecná je taká kritika, ktorá vychádza z pravdivých východiskových podkladov a ktorá z nich zároveň logicky vyvodzuje zodpovedajúce hodnotiace úsudky. Ak nie sú však tieto podklady pravdivé a ak je hodnotiaci úsudok difamujúci potom nie je možné, kritiku považovať za primeranú.

Z dikcie ust. § 11 Obč. zák. zároveň vyplýva, že ide o súdnu ochranu, ktorá je osobitným inštitútom širšieho súboru prostriedkov ochrany osobnosti, ktorý je obsiahnutý v právnom poriadku Slovenskej republiky. Zároveň je i všeobecným inštitútom v tom zmysle, že pripúšťa v rovnakej miere ochranu všetkým rôznorodým a mnohotvárnym prejavom osobnosti fyzickej osoby v najrozmanitejších sférach jej života, pričom pre tieto jednotlivé oblasti neurčuje osobitné hľadiská alebo prostriedky. Vzhľadom na mnohotvárnosť jednotlivých stránok osobnosti fyzickej osoby a rozmanitosť životných situácií, v ktorých sa fyzická osoba môže nachádzať, zákon nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva, ale stanovuje len znaky, pri danosti ktorých je nutné určité správanie považovať za zásah do osobnosti(...)

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ústavným rámcom ochrany osobnostných práv je čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, právo na ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a ochrana pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe. Okrem práv spätých s ochranou osobnosti, Ústava Slovenskej republiky zaručuje aj iné základné práva a slobody, napr. právo na súdnu a inú ochranu (čl. 46 až 50) a slobodu prejavu (čl. 26). Uplatňovanie týchto základných práv a slobôd, a ich právna

ochrana musia byť proporcionálne a vzájomne vyvážené tak, aby sa nadmernou ochranou jedného práva nad únosnú mieru nepotlačila ochrana iného práva. To znamená, že ani existencia zásahu do osobnostných práv nemusí nevyhnutne viesť k záveru o neoprávnenosti takéhoto zásahu, ak bol dôsledkom uplatňovania iného základného práva a vzhľadom na okolnosti uplatňovania iného základného práva nepresiahol hranice primeraností.

V prejednávanej veci bolo potrebné posúdiť, či konanie žalovaného, publikovaním v článku uverejnenej informácie o hromadení sa sťažností na činnosť žalobkyne ako riaditeľky Domova dôchodcov, bolo konaním neoprávneným, proti ktorému je možné poskytnúť právnu ochranu, keďže malo ísť o nepravdivý, resp. pravdu skresľujúci údaj uverejnením ktorého v hromadnom informačnom prostriedku došlo k zásahu do cti žalobkyne.

Odvolaací súd dospel zhodne s právnym názorom súdu prvého stupňa k záveru, že v danom prípade k zásahu do osobnostných práv žalobkyne nedošlo. Poslaním periodickej tlače, a ostatných hromadných informačných prostriedkov je poskytovať včasné, pravdivé, všestranné a čo najúplnejšie informácie o udalostiach a dbať, aby obsahom hromadného informačného prostriedku neboli porušené zákonom chránené záujmy spoločnosti, občanov, organizácii a zároveň zabezpečiť, aby pravdivosť a pôvod každej informácie bol overený so starostlivosťou, primeranou okolnostiam prípadu, Z dikcie ust. § 13 ods. 1 Tlačového zákona zároveň vyplýva povinnosť štátnych orgánov a organizácii vedeckých a kultúrnych inštitúcií a hospodárskych organizácií poskytovať šéfredaktorom, a ostatným redaktorom informácie pre pravdivé, včasné a všestranné informovanie verejnosti alebo im prístup k týmto informáciám umožniť. Z uvedeného vyplýva, že jednou zo základných zásad je zásada pravdivosti obsahu informácií. Informáciu, ktorá mala spôsobiť zásah do cti a osobnostných práv žalobkyne poskytla žalovanému osoba, do pôsobnosti ktorej patrila i oblasť riadenia Domova dôchodcov, ktorého riaditeľkou bola žalobkyňa.

Odvolaací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že požiadavka pravdivého opísania skutkového deja umožňujúceho čitateľovi urobiť si vlastný úsudok, nie je zásahom do práv chránených ustanovením čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa ods. 1 tohto článku, každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Toto právo rozširovať informácie alebo

myšlienky však nezahŕňa právo na rozširovanie nepravdivých informácií v uvedenom zmysle. V prejednávanej veci je však nesporné, že v uvedenom článku bola uverejnená informácia poskytnutá z oficiálnych zdrojov a preto za jej pravdivosť, resp. nepravdivosť žalovaný zodpovedať nemôže.»

Z citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, že svoje rozhodnutie vo veci ochrany osobnosti založil na konštatovaní o vzájomnej ingerencii dvoch práv, a to práva na slobodu prejavu, resp. práva na rozširovanie informácií na jednej strane a práva na ochranu osobnosti na strane druhej, pričom vzhľadom na požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv je, v prípade tvrdeného zásahu do práva na ochranu osobnosti v dôsledku realizácie práva na slobodu prejavu, úlohou súdov skúmať mieru intenzity takéhoto zásahu, aby sa nadmernou ochranou jedného práva nepotlačila realizácia iného práva. Uvedené podľa záverov krajského súdu znamená, že *„ani existencia zásahu do osobnostných práv nemusí nevyhnutne viesť k záveru o neoprávnenosti takéhoto zásahu, ak bol dôsledkom uplatňovania iného základného práva a vzhľadom na okolnosti uplatňovania iného základného práva nepresiahol hranice primeranosti“*.

V prípade sťažovateľky všeobecné súdy v dôsledku vykonaného dokazovania dospeli k záveru, že žalované periodikum nezasiahlo nad primeranú mieru do osobnostných práv sťažovateľky, pretože iba zverejnilo, resp. rozširovalo informácie, ktoré mu boli poskytnuté obidvoma dotknutými stranami, a to jednak zodpovedným zamestnancom mestského úradu a tiež aj sťažovateľkou v jej písomnom vyjadrení. Žalované periodikum tieto informácie iba prevzalo, a tak, ako mu boli poskytnuté, ich sprostredkovalo čitateľom a žiadnym spôsobom ich nekomentovalo ani nevyvodzovalo súdy. Vzhľadom na oficiálne zdroje, ktoré zverejnené informácie žalovanému periodiku poskytli a ktoré za takto poskytnuté informácie nesú aj zodpovednosť, nebolo úlohou periodika skúmať ich pravdivosť, resp. úplnosť, a tiež nebolo ani úlohou všeobecného súdu skúmať úplnosť, resp. kompletnosť periodikom zverejnenej informácie.

Vzhľadom na uvedené je ústavný súd tohto názoru, že úlohou krajského súdu, tak ako pred ním aj okresného súdu, bolo skúmať, či žalované periodikum článkom

o sťažovateľke, avšak iba v rozsahu v akom bol tento článok zverejnený, zasiahlo do osobnostnej sféry sťažovateľky. Inými slovami, nebolo v kompetencii týchto súdov zisťovať, či rozsah informácií zverejnených v dotknutom novinovom článku bol úplný alebo nie, ich úlohou bolo iba posúdiť, či informácie, v rozsahu v akom boli zverejnené, boli pravdivé a či boli spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv sťažovateľky v miere primeranej realizácii práva na slobodu prejavu.

Sťažovateľka tak v konaní pred všeobecnými súdmi, ako ani v konaní pred ústavným súdom netvrdila, že by informácia o podaní trestného oznámenia na jej osobu bola nepravdivá, naopak, aj samotná sťažovateľka vo svojom písomnom vyjadrení z 29. apríla 2005, ktoré iniciatívne zaslala redakcii žalovaného periodika, túto skutočnosť sama uviedla a rovnako, ako aj žalované periodikum, v tomto svojom vyjadrení sťažovateľka neuvádza, že konanie o trestnom oznámení v jej veci bolo odmietnuté, hoci sa tak stalo ešte uznesením vyšetrovateľa z 15. apríla 2005.

V prípade, že sa sťažovateľka domnievala, že mestské zastupiteľstvo ju odvolalo z funkcie riaditeľky domova na základe neúplne zisteného skutkového stavu, t. j. ak sa sťažovateľka domnievala, že bola odvolaná bez tohto, aby bolo kompetentnými orgánmi preverené a zohľadnené štádium, resp. opodstatnenosť trestného konania voči jej osobe, mala možnosť domáhať sa žalobou preskúmania rozhodnutia o svojom odvolaní.

Vzhľadom na uvedené sa tvrdenia sťažovateľky o nedostatočnom zistení skutkového stavu krajským súdom javia ako neopodstatnené a rozsudok krajského súdu z tohto hľadiska nie je neopodstatnený ani arbitrárny. Okrem toho, keďže sťažovateľka v súvislosti s napádaným rozhodnutím krajského súdu nenamietala porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ale namietala porušenie základného práva zaručeného v čl. 19 ústavy a práva zaručeného v čl. 8 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že o ochrane práv podľa čl. 19 ústavy rozhodujú všeobecné súdy (I. ÚS 2/00, II. ÚS 165/02, II. ÚS 84/07) a ústavný súd nemôže svojím konaním nahrádzať právomoc všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd tiež uvádza, že v zásade nie je možné, aby bol všeobecný súd považovaný za primárneho porušovateľa osobnostných práv iba z dôvodu, že do jeho právomoci patrí rozhodovanie vo veciach ochrany osobnosti. Všeobecný súd by mohol byť len vtedy porušovateľom tohto práva hmotného obsahu, ak by postupoval v konaní tak, že by to znamenalo porušenie ústavných princípov spravodlivého procesu, čo však v danom prípade nebolo zistené a ani to sťažovateľka nenamietala.

Uvedené závery boli podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia čl. 19 ústavy a čl. 8 dohovoru už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu sťažovateľka namietala aj porušenie čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Z citovaného ustanovenia dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí preto nadväzovať na aspoň obhájitelné právne tvrdenie o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní c. Spojené kráľovstvo z 25. marca 1983).

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, ods. 52). V okolnostiach prípadu však ústavný súd k takému záveru vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu nedospel.

Vo vzťahu k uvedenému (namietanému) porušeniu práva ústavný súd pripomína, že ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03).

Právo na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru nemôže všeobecný súd porušiť vtedy, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (IV. ÚS 36/04). Skutočnosť, že sťažovateľka nebola v konaní pred krajským súdom (odvolacím súdom) úspešná, nie je podstatná, keďže účinnosť právnych prostriedkov nápravy pre účely čl. 13 dohovoru nezávisí na istote, že bude rozhodnuté v prospech sťažovateľa (napr. Vilvarajah a ďalší proti Spojenému kráľovstvu – 1991, Soering proti Spojenému kráľovstvu – 1989). Preto napadnutý rozsudok krajského súdu nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením práva sťažovateľky mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom podľa čl. 13 dohovoru.

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06, II. ÚS 127/07).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v časti namietaného porušenia čl. 13 dohovoru odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie čl. 17 dohovoru, ústavný súd poukazuje na judikatúru ESĽP, z ktorej vyplýva, že uvedený článok iba dopĺňa ostatné hmotno-právne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok však nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (IV. ÚS 47/05, IV. ÚS 87/07).

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v časti namietaného porušenia čl. 17 dohovoru odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia, ako aj priznanie úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), nepripadalo do úvahy rozhodovať o týchto veciach.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2009